

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim Geologia kenozoiku
2.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku angielskim Geology of Cainozoic
3.	Jednostka prowadząca przedmiot WNZKŚ, Instytut Nauk Geologicznych, Zakład Geologii Fizycznej, Pracownia Paleobotaniki
4.	Kod przedmiotu/modułu USOS
5.	Rodzaj przedmiotu/modułu Obowiązkowy dla specjalności Geologia Poszukiwawcza
6.	Kierunek studiów Geologia
7.	Poziom studiów II stopień
8.	Rok studiów I rok
9.	Semestr zimowy
10.	Forma zajęć i liczba godzin wykłady: 24 godz. ćwiczenia prowadzone w laboratorium: 24 godz.
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia wykładowca: dr Waldemar Sroka, dr Małgorzata Malkiewicz koordynator: dr Waldemar Sroka prowadzący ćwiczenia: dr Waldemar Sroka, dr Małgorzata Malkiewicz
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu oraz zrealizowanych przedmiotów Wiedza i umiejętności z zakresu studiów I stopnia – dyscyplina nauki przyrodnicze
13.	Cele przedmiotu Wykłady mają na celu: pogłębienie wiedzy studentów na temat genezy, zróżnicowania, analizy i korelacji skał wieku kenozoicznego, zasad tworzenia modeli podziałów stratygraficznych i klimatostratygraficznych utworów kenozoicznych. Student dowiaduje się jak planować i dokonywać wyboru metody określania wieku względnego i bezwzględnego skał kenozoicznych, zapoznaje się z problemami badań tych skał. Poznaje paleogeografię kenozoiku Polski/Europy/Świata w świetle badań paleoflorystycznych, geotektonicznych. Student poznaje podstawy glaciologii oraz

	glacitektoniki i ich wpływ na kształtowanie rzeźby Polski. Dostrzega powiązania pomiędzy przebiegiem procesów geologicznych a zmianami środowiska naturalnego w tym ewolucji i oddziaływania człowieka na przyrodę. Stosuje wiedzę dotyczącą surowców i kopalin użytecznych wieku kenozoicznego do sporządzania i analizowania profili i przekrojów geologicznych, potrafi zaprojektować wiercenia oraz prognozować poziomy wodonośne w utworach kenozoicznych. Rozumie potrzebę uaktualniania swojej wiedzy oraz konieczność jej przekazywania społeczeństwu. Ćwiczenia realizowane są w dwóch blokach tematycznych: (A) Blok geologiczny (16 godz.) - celem jest przyswojenie zaawansowanego aparatu pojęciowego umożliwiającego opis skał kenozoicznych i ich interpretację środowiskowo-złożową oraz korelację stratygraficzną. Student wykazuje zaawansowaną umiejętność planowania badań geologicznych skał kenozoicznych, konstruowania i interpretacji przekrojów geologicznych; identyfikuje i rozstrzyga problemy związane z planowanymi badaniami. Biegłe posługuje się literaturą fachową polsko- i anglojęzyczną, czyta opracowania i ekspertyzy geologiczne. (B) Blok florystyczno-paleogeograficzny (8 godzin) – celem jest praktyczne zapoznanie się z jedną z metod określania wieku względnego osadów kenozoicznych – metodą analizy pyłkowej; zdobycie umiejętności oznaczania kopalnego materiału pyłkowego, kreślenia diagramu pyłkowego i interpretacji uzyskanych wyników.	
14.	Zakładane efekty kształcenia (W_1) Zna zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie ożywionej i nieożywionej w erze kenozoicznej. Rozumie ich znaczenie w kontekście paleośrodowiskowym Polski/Europy/ Świata. (W_2) Zna założenia komputerowego oprogramowania palinologicznego. Potrafi krytycznie ustosunkować się do wykorzystywanych technik, metod i narzędzi badawczych. (W_3) Zna i dyskutuje problematykę stratygraficzną kenozoiku na podstawie literatury fachowej i opracowań geologicznych. Ma wiedzę z zakresu aktualnych problemów nauk geologicznych. (U_1) Interpretuje wyniki badań geologiczno-palinologicznych w kontekście paleośrodowiskowym. Sporządza i analizuje tabele, diagramy, przekroje geologiczne oraz dane pochodzące z różnych źródeł. (U_2) Planuje i wykonuje profilowania złożowo-paleośrodowiskowe osadów kenozoicznych, sporządza opracowanie tekstowo-graficzne, referuje wyniki pracy. (K_1) Dokonuje samodzielnego wyboru publikacji, ekspertyz geologicznych, metod	Symbole kierunkowych efektów kształcenia K2_W01, K2_W04, K2_W07 K2_W05, K2_W06 K2_W03, K2_W08 K2_U01, K2_U02, K2_U03, K2_U05 K2_U04, K2_U06, K2_U07 K2_K01, K2_K02 K2_K03

	badawczych celem wykonania zaplanowanego zadania, wykonuje je samodzielnie (w małej grupie). (K_2) Rozwiązuje pojawiające się problemy i dylematy złożowo-środowiskowe oraz BHP.	K2_K04, K2_K05, K2_K06
15.	Treści programowe Wykłady: Zapoznanie z historią rozwoju myśli geologicznej w świetle badań skał i zjawisk ery kenozoicznej. Ewolucja globu ziemskiego w ciągu ostatnich 65 Ma. Rozwój i przeobrażenia świata organicznego i przyrody nieożywionej na tle wydarzeń paleoklimatycznych i paleogeograficznych. Metodyka badań skał kenozoicznych. Litostratygrafia i palinostratygrafia utworów paleogenu i neogenu oraz czwartorzędu. Środowiska sedymentacyjne paleogenu, neogenu i czwartorzędu. Złoża i surowce naturalne kenozoiku Polski. Klimatyczne i paleogeograficzne zmiany w plejstocenie i holocenie. Roślinność glacialna i interstadialna na tle zmian klimatu. Glacitektonika. Człowiek w holocenie, jego wpływ na środowisko naturalne. Ćwiczenia prowadzone w laboratorium: Ćwiczenia - blok A: Opis i interpretacja środowiskowa skał paleogenu, neogenu i czwartorzędu. Konstruowanie i interpretacja przekrojów i profili litostratygraficznych w świetle klimatostratygrafii. Czytanie i zasady wykonywania: map geologicznych, instrukcji, kart wierceń i ekspertyz geologicznych utworów czwartorzędowych. Modelowanie środowisk sedymentacji glacialnej- dyskusja nad opisem i następstwem zdarzeń. Tabele stratygraficzne – korelacja, prawidłowości, błędy interpretacyjne. Ćwiczenia - blok B: Cechy diagnostyczne ziaren pyłku podstawowych drzew i krzewów liściastych i szpilkowych. Metodyka analizy pyłkowej: pozyskiwanie profili litologicznych, maceracja różnych typów osadów, analiza pyłkowa materiału kopalnego – oznaczanie i zliczanie sporomorf. Kreślenie diagramu pyłkowego. Interpretacja diagramów pyłkowych pod kątem wieku osadów, sukcesji zbiorowisk roślinnych, paleoklimatu, paleogeografii.	
16.	Zalecana literatura (podręczniki) Literatura podstawowa: Dybova-Jachowicz S., Sadowska A., 2003. Palinologia. Wyd. Inst. Bot. PAN, Kraków, 411 ss. Lindner, L. (red.) 1992. Czwartorzęd. Osady, metody badań, stratygrafia. PAE, Warszawa, 683 ss. Mojski, J. E. 2005. Ziemia polska w czwartorzędzie. Zarys morfogenezy. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 404 ss. Mojski, J. E. 1993. Europa w plejstocenie. Ewolucja środowiska przyrodniczego. PAE, Warszawa, 333 ss. Mojski, J. E. (red.) 1988. Zasady polskiej klasyfikacji, terminologii i nomenklatury stratygraficznej czwartorzędu. Instrukcje i Metody Badań Geologicznych. z. 47, Wyd. Geol., Warszawa, 64 ss. Mycielska-Dowgiałło, E. & Rutkowski, J. (red.) 1995. Badania osadów czwartorzędowych. Wybrane metody i interpretacja wyników. Wyd. Geogr. i	

	Stud. Reg. UW, Warszawa, 356 ss. Mycielska-Dowgiało, E. & Rutkowski, J. (red.) 2007. Badania cech teksturalnych osadów czwartorzędowych i wybrane metody oznaczania ich wieku. Wyd. Szkoły Wyższej Przymierza Rodzin, Warszawa, 279 ss. Stankowski W., 1996. Wstęp do geologii kenozoiku (ze szczególnym odniesieniem do terytorium Polski). Wyd. UAM, Poznań, 185 ss. Literatura uzupełniająca: Mannion, A. M., Zmiany środowiska Ziemi. Wydawnictwo Naukowe PWN, 450 ss. Marcinek J., 1988 - Lodowce kuli ziemskiej. 218 ss. PWN, Warszawa. Jania J., 1988 - Zrozumieć lodowce. Śląsk, 240 ss. Jania J., 1997 - Glacjologia. PWN, Warszawa, 357 ss.					
17.	Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia: Wykłady: Egzamin pisemny (test mieszany) - po zaliczeniu ćwiczeń. Wynik pozytywny - uzyskanie co najmniej 51% punktów. Ćwiczenia prowadzone w laboratorium: Ćwiczenia - blok A (udział w wyniku końcowym ćwiczeń - 75%): 1 sprawdzian praktyczny – opis skał, interpretacja środowisk sedymentacyjnych 1 zadanie graficzne – konstruowanie, opis i interpretacja przekroju geologicznego przez skały kenozoiczne 1 test (pytania otwarte i zamknięte) – podziały stratygraficzne kenozoiku, metodyka badań skał kenozoicznych Wynik pozytywny - uzyskanie łącznie co najmniej 60% punktów Ćwiczenia - blok B (udział w wyniku końcowym ćwiczeń - 25%): 1 sprawdzian praktyczny – interpretacja diagramów pyłkowych Wynik pozytywny - uzyskanie łącznie co najmniej 60% punktów Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową: egzamin 50 %, ćwiczenia 50%.					
18.	Język wykładowy polski					
19.	Obciążenie pracą studenta: <table border="1"> <tr> <td>Forma aktywności studenta</td> <td>Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</td> </tr> <tr> <td>Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 24 - ćwiczenia prowadzone w laboratorium: 24</td> <td>48</td> </tr> </table>		Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 24 - ćwiczenia prowadzone w laboratorium: 24	48
Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności					
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 24 - ćwiczenia prowadzone w laboratorium: 24	48					

Praca własna studenta np.: - przygotowanie do zajęć: 55 - opracowanie wyników: - czytanie wskazanej literatury: 5 - napisanie raportu z zajęć: - przygotowanie do egzaminu: 20	80
Suma godzin	128
Liczba punktów ECTS	6 ECTS